

Силабус курсу:

МЕТОДИКИ КІЛЬКІСНОГО ТА ЯКІСНОГО АНАЛІЗУ В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

Ступінь вищої освіти:	магістр
Спеціальність:	232 Соціальне забезпечення/Управління соціальним закладом
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	6
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	іспит

Автор курсу та лектор:

Кандидат економічних наук, доцент Федорова Олена Вікторівна (лектор)

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри практичної психології та соціальної роботи

fedorova@snu.edu.ua	+38-050-959-15-44	посада Viber за номером телефону	325ГК аудиторія кафедри ППСР
електронна адреса	телефон	месенджер	консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять є надання необхідного обсягу фундаментальних і практичних знань у галузі методології і організації наукових досліджень та підготовка до самостійного вирішення задач в процесі наукової діяльності.

Метою самостійної роботи за дисципліною є засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача; переорієнтація із лекційно-інформативної індивідуально-диференційовану, особистісно-орієнтовану форму та на організацію самоосвіти студента; поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Результати навчання:

Знати: особливості проведення кількісного та якісного аналізу в соціальній роботі, в різних сферах життєдіяльності і з різними групами населення; - методи проведення кількісного аналізу в соціальній сфері; - методи проведення якісного аналізу в соціальній сфері; - основні методи планування і організації роботи щодо аналізу результатів проведених досліджень в соціальній сфері на основі застосування соціологічного підходу..

Вміти: володіти основами досліджень та проведення аналітичної діяльності з проблем соціального стану населення в регіоні, місті, районі (мікрорайоні), з метою розробки проектів і програм соціальної роботи; - застосовувати в роботі соціального працівника методи кількісного та якісного аналізу соціальної сфери; - планувати та організовувати роботу щодо аналізу результатів проведених досліджень в соціальній сфері..

Передумови до початку

Для опанування дисциплін «Методики кількісного та якісного аналізу в соціальній сфері» студент повинен мати знання з дисциплін «Практикум з

вивчення: соціальної роботи. Прикладні методи в соціальній роботі», «Соціальні послуги», «Система організації соціальних служб», «Методи та організація соціальних досліджень».

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни – сформувати поглиблене уявлення про соціальну реальність і бачення людської поведінки під соціологічним кутом зору, сформувати систему знань про соціологічний підхід до розуміння освіти, соціологічні дослідження, що здійснюються у сфері соціальної роботи.

і. Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально, відповідально та свідомо.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК09. Навички міжособистісної взаємодії

СК01. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.

СК02. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

СК03. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.

СК04. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

СК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

РН1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог..

РН4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

РН8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

РН9. Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання

РН10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.

РН12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії

та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

Структура курсу

17/17

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Соціальна робота як	2/2	Особливості практики соціальної роботи та	Індивідуальні

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	феномен наукового знання, освіти і практики		її наукові перспективи Поняття наукового знання, його структура та функції Соціальна робота в системі наукового знання .	завдання. Опитування
2	Специфіка дослідження в соціальній роботі	2/2	Поняття методології дослідження Особливості дослідження соціальних об'єктів. Стратегії дослідження в соціальній роботі	Індивідуальні завдання.
3	Класифікація досліджень в соціальній роботі.	2/2	Класифікація досліджень в соціальній роботі Поняття пілотажного, полевого і лабораторного досліджень Выборочное исследование. Изучение случая Эксперимент и его разновидности.. Основные подходы к проведению разных видов исследований в социальной работе.	Індивідуальні завдання. Обговорення
4	Структура і основні прийоми розробки програми дослідження	2/2	Дослідницька програма, її функції і основні частини Етапи виконання програми дослідження Типові помилки і труднощі в розробці програми дослідження ..	Індивідуальні завдання. Опитування
5	Обґрунтування проблеми дослідження	2/2	Поняття проблеми, її структура і опис Класифікація соціальних проблем Помилки, допущені під час висунення проблем	Індивідуальні завдання. Опитування
6	Структурні елементи наукового дослідження	2/2	Основні характеристики об'єкта і предмета дослідження Визначення мети і завдань дослідження в області соціальної роботи Поняття гіпотези дослідження і стадії її розвитку. Інтерпретація основних понять дослідження в області соціальної роботи	Індивідуальні завдання. Питання
7	Етичні аспекти організації і проведення досліджень у соціальній роботі	2/2	Основні етичні підходи в дослідженні соціальної роботи Етичні принципи організації і проведення досліджень в галузі соціальної роботи	Обговорення Питання
8	Характеристика якісних і кількісних методів дослідження в соціальній роботі	2/2	Сутність і види кількісних методів дослідження Особливості методології якісного дослідження Різниця стратегій в якісній і кількісній методології .	Індивідуальні завдання. Питання
9	Анкетування в соціальній роботі	2/2	Анкетування як різновид опитування. Специфіка анкетного опитування Методика складання анкети дослідження . Правила перевірки анкети	Індивідуальні завдання. Питання
10	Метод фокус-групи	2/2	Поняття фокус-групи і суть методу Методика проведення фокус-групи. Вимоги, що пред'являються до модератора фокус-групи .	Індивідуальні завдання. Питання
11	Проведення спостереження в соціальній роботі	4/4	Наукове і буденне спостереження. Місце спостереження серед інших методів дослідження в соціальній роботі Класифікація видів спостереження Етапи	Індивідуальні завдання. Питання

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			проведення спостереження Переваги і недоліки методу спостереження в дослідженні практики соціальної роботи	
12	Застосування методу аналізу документів в соціальній роботі	2/2	Поняття документа. проблема достовірності документальної інформації. Прийоми якісно-кількісного аналізу документів: традиційний аналіз, контент-аналіз Переваги і недоліки методу аналізу документів	Індивідуальні завдання. Питання
13	Тестування в соціальній роботі	4/4	Поняття тестування. роль тестування в соціальних дослідженнях Види і типи тестів, що застосовуються в соціальних дослідженнях Вимоги, що пред'являються до тестування. Сфера застосування тестів	Індивідуальні завдання. Питання
14	Основні способи обробки та аналізу інформації	2/2	Верифікація первинної інформації Обробка даних Аналіз і узагальнення результатів дослідження Оформлення результатів наукового дослідження	Індивідуальні завдання. Питання

Рекомендована література

Основна література:

1. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень : підручник для бакалаврів, магістрантів і асп. екон. спец. вищ. навч. закл. Освіти. К. : АБУ, 2002. 480 с.
2. Корбутяк В.І. Методологія системного підходу та наукових досліджень: навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2010. 177 с.
3. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. посібник. Полтава : Оріяна, 2012. 182 с.
4. Кринецький І.І. Основи наукових досліджень. К. : Вища школа, 2011. 208 с.
5. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник для вищих навч. Закл. К. : Кондор, 2006. 206 с.
6. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень. Тернопіль : Економічна думка, 2005. 124 с.
7. Марцин В.С. Наукознавство: підручник. К.: УБС НБУ, 2007. 579 с.
8. Марцин В.С. Основи наукових досліджень. Львів : Ромус-Поліграф, 2002. 3
9. ІГоловань С. М. Методологія та організація наукових досліджень : підручник. Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2011. 330 с.
10. Мигаль В. Д. Організація, методи та викладення результатів наукових досліджень: навч.-метод. посіб. Х. : ХНАДУ, 2009. 276 с.
11. Мельник А.Ф., Лаврів Л.А. Методологія системного підходу та наукових досліджень : навчально-методичний посібник. Тернопіль, ТНЕУ, 2013. 244 с
12. Пашенко В. М. Методологія та методи наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2010. 232 с. 14. Радіонова І. Ф. Методологія наукових досліджень: прикладний аспект: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2010. 106 с.
13. Ходаківський Є. І. Методологія наукових досліджень в парадигмі синергетики : монографія. Житомир : Житомирський держ. технологічний ун-т, 2009. 340 с.

14. Юринець В. Є. *Методологія наукових досліджень* : навч. посіб. Л. : ЛНУ ім. І. Франка, 2011. 180 с.

Інформаційні ресурси.

1. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
2. Закон України. «Про освіту». [Електронний ресурс]. — [Режимдоступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
3. Національний Класифікатор професій ДК 003:2010 [Електронний ресурс]. —Режим доступу: <http://dovidnyk.in.ua/directories/profesii>.
4. Національна рамка кваліфікацій. [Електронний ресурс]. — Режим доступу:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 року № 266 «Прозатвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». [Електронний ресурс]. — Режим доступу:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
6. Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>.
7. Національна бібліотека ім. В. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>.
8. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle.snu.edu.ua/>
9. Сайт №2 системи дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodlesti.snu.edu.ua/>

Методичне забезпечення

1. Білуха М.Т. *Методологія наукових досліджень* : підручник для бакалаврів, магістрантів і асп. екон. спец. вищ. навч. закл. Освіти. К. : АБУ, 2002. 480 с.
2. Корбутяк В.І. *Методологія системного підходу та наукових досліджень*: навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2010. 177 с.
3. Краус Н. М. *Методологія та організація наукових досліджень* : навч.-метод. посібник. Полтава : Оріяна, 2012. 182 с.
4. Кринецький І.І. *Основи наукових досліджень*. К. : Вища школа, 2011. 208 с.
5. Крушельницька О. В. *Методологія та організація наукових досліджень* : навч. посібник для вищих навч. Закл. К. : Кондор, 2006. 206 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	60	20
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	30
Індивідуальна робота	20	30
Залік (тест)	20	20
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаково для всіх здобувачів засобами: – за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.

Завдання і заняття:

Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.

Поведінка в аудиторії:

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.